

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1954.

SÉANCE DU 9 JUIN 1954.

Rapport de la Commission de la Santé Publique et de la Famille chargée d'examiner le projet de loi contenant le budget du Ministère de la Santé Publique et de la Famille pour l'exercice 1954.

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1954.

VERGADERING VAN 9 JUNI 1954.

Verslag van de Commissie van Volksgezondheid en van het Gezin belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin voor het dienstjaar 1954.

Présents : Mme CISELET, présidente; MM. DE BOEY, DE STOBBELEIR, Mlle DRIESSEN, Mmes LEHOUCQ, MÉLIN, MM. MOULIN, REMSON, Mme SPAAK, MM. USELDING, VAN PETEGHEM, VERBERT, VERHAEST, VAN BULCK et Mme VANDERVELDE, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Commission de la Santé Publique n'a pu cette année, en raison de la conjoncture politique, consacrer au budget une étude aussi approfondie que les années précédentes.

Elle a tenu cependant à en passer en revue les différents postes.

I. — COMPARAISON DES PROJETS DE BUDGETS « SANTÉ PUBLIQUE » POUR LES EXERCICES 1954 ET 1953.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Ingevolge de politieke conjunctuur heeft de Commissie van Volksgezondheid de begroting dit jaar niet zo omstandig kunnen bestuderen als de vorige jaren.

Zij heeft er nochtans aan gehecht de onderscheidene posten even te overlopen.

I. — VERGELIJKING VAN DE ONTWERP-BEGROTINGEN « VOLKSGEZONDHEID » VOOR DE DIENSTJAREN 1954 EN 1953.

	Exercice 1954. <i>Dienstjaar 1954.</i>	Exercice 1953. <i>Dienstjaar 1953.</i>
Chapitre I.— <i>Hoofdstuk I</i> , § 1 fr.	175.570.000 (1)	169.587.500
§ 2 .	50.379.000 (2)	45.093.500
Chapitre II. — <i>Hoofdstuk II</i> . .	842.510.000 (3)	830.780.000
Chapitre III. — <i>Hoofdstuk III</i> . .	420.000	420.000
Chapitre IV. — <i>Hoofdstuk IV</i> . .	1.720.774.000 (4)	1.606.218.000
Section II. — <i>Sectie II</i>	2.570.000	2.570.000
Fr.	2.792.223.000	2.654.669.000 (*)
		Projet de budget initial. — Exercice 1953. <i>Oorspronkelijke ontwerp-begroting. —</i> 2.697.704.000 <i>Dienstjaar 1953.</i> Santé publique. 2.205.945.000 <i>Volksgezondheid.</i> Dommages aux Personnes. 491.759.000 <i>Personenschade.</i>

(*) Pour l'exercice 1953, aucun des crédits « Dommages aux Personnes » (ex-Reconstruction) n'était fusionné avec ceux de la Santé Publique; on les trouvait au projet de budget de 1953 (ainsi que l'indique la subdivision) pour un montant, en chiffres ronds, de 491 millions de francs. Au contraire, pour le budget 1954, les crédits « Dommages aux Personnes » sont intégrés de telle sorte qu'il serait très difficile d'en déterminer séparément le montant, ceci en vue, semble-t-il, de rendre impossible le retour à un Ministère de la Reconstruction. — *Voor het dienstjaar 1953 was geen enkele van de kredietposten « Schade aan personen » (voormalig Ministerie van Wederopbouw) in een post Volksgezondheid opgenomen; zij bedroegen op de ontwerp-begroting 1953 (zoals de onderverdeling te zien geeft) circa 491 miljoen. Wat echter de begroting 1954 betreft zijn de kredieten « Schade aan Personen » zodanig in de overige verwerkt, dat het zeer moeilijk ware het bedrag ervan afzonderlijk te bepalen, waarschijnlijk om de wederoprichting van een Ministerie van Wederopbouw onmogelijk te maken.*

R. A 4742.

Voir :

Documents du Sénat :
5-XIX + err. (Session de 1953-1954) : Projet de loi;
218 (Session de 1953-1954) : Amendement.

R. A 4742.

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :
5-XIX + err. (Zitting 1953-1954) : Wetsontwerp;
218 (Zitting 1953-1954) : Amendement.

Les *augmentations* relevées dans le projet de budget de 1954 s'expliquent comme suit :

Poste 1 (Chapitre I, § 1) : par le jeu normal des augmentations de traitements et des promotions de grades.

Poste 2 (Chapitre I, § 2) : par le rajustement des dépenses d'administration, compte tenu :

- 1° de la reprise de nombreux immeubles occupés par les Services de l'ex-Reconstruction et dont l'équipement et l'entretien étaient insuffisants;
- 2° de l'augmentation de redevances diverses (téléphone, gaz, etc.) et du coût des matières premières.

Poste 3 (Chapitre II) : par la balance des augmentations et diminutions reprises au tableau ci-après (postes les plus importants) :

	(en millions)
Art. 21- 1. — Subs. O.N.E. . .	+20.5
Art. 3. — Subs. O.N.O.V.A. . .	+20
Art. 5. — Subs. C.A.P. . .	+ 1
Art. 6. — Subs. prophyl. . .	+ 2
Art. 7. — Subs. aide famil. . .	+ 8.5
Art. 8. — Subs. éduc. phys. . .	+ 1
Art. 10. — Subs. O.N.A.C. . .	+ 6.5
Art. 11. — Subs. O.N.I.G. . .	—46
Art. 12. — Subs. aux Œuvres (P.P. etc.) . . .	— 1.5
	+59.5 —47.5

Poste 4 (Chapitre IV) : par la balance des augmentations et diminutions reprises au tableau ci-après (postes les plus importants) :

	(en millions)
Art. 28- 4. — Frais entr. indig. . .	+ 1
5. — Fonds spéc. indig. . .	+ 50
7. — Fonds N. Logement . . .	+ 50.5
8. — Expert. médic. . .	+ 7.7
9. — Soins vict. civ. 1940 . . .	— 0.8
10. — Alloc. O.I.R. . .	+ 9
12. — Soins méd. vict. mil. . .	— 0.5
13. — Réadapt. méd. . .	— 0.8
14. — Alloc. bénéf. Stat. . .	— 11
18. — Réadapt. profess. . .	— 0.7
Art. 29- 3. — Dép. Sécurité civ. . .	+ 10
	+128.2 — 13.8

De *verhogingen* op de ontwerp-begroting 1954 zijn als volgt te verklaren :

Post 1 (Hoofdstuk I, § 1) : door de normale weddeverhogingen en bevorderingen.

Post 2 (Hoofdstuk I, § 2) : door de aanpassing van de bestuursuitgaven ingevolge :

- 1° de overneming van talrijke gebouwen, die door de voormalige Wederopbouw diensten waren ingenomen en waarvan de uitrusting en het onderhoud ontoereikend was;
- 2° de verhoging van de retributiën (telefoon, gas, enz.) en van de kostprijs der grondstoffen.

Post 3 (Hoofdstuk II) : door de balans van de vermeerderingen en de verminderingen in navolgende tabel (belangrijkste posten) :

	(in miljoenen)
Art. 21- 1. — Toel. N.W.K. . .	+20.5
Art. 3. — Toel. N.W.W.W.B. . .	+20
Art. 5. — Toel. C.O.O. . .	+ 1
Art. 6. — Toel. prophyl. . .	+ 2
Art. 7. — Toel. gezinsbijstand . .	+ 8.5
Art. 8. — Toel. lichamelijke opvoeding . . .	+ 1
Art. 10. — Toel. N.W.O.S. . .	+ 6.5
Art. 11. — Toel. N.W.O.I. . .	—46
Art. 12. — Toel. Werken (P.G. enz.) . . .	— 1.5
	+59.5 —47.5

Post 4 (Hoofdstuk IV) : door de balans van de vermeerderingen en de verminderingen in navolgende tabel (belangrijkste posten) :

	(in miljoenen)
Art. 28- 4. — Onderhoud behoef. . .	+ 1
5. — Bijzonder fonds behoef. . .	+ 50
7. — Nationaal Fonds Huisvesting . . .	+ 50.5
8. — Geneesk. expertise . .	+ 7.7
9. — Verzorging burg. slachtof. 1940 . . .	— 0.8
10. — Toelage I.O.V. . .	+ 9
12. — Geneesk. zorgen milit. slacht. . .	— 0.5
13. — Medische wederaan. . .	— 0.8
14. — Toelagen gerechtigden statuut . . .	— 11
18. — Beroepsherscholing . . .	— 0.7
Art. 29- 3. — Uitg. Burgerlijke veiligheid . . .	+ 10
	+128.2 — 13.8

II. — ORGANISATION INTERIEURE DU DEPARTEMENT.

Lors de sa création, en 1936, le Ministère de la Santé Publique fut constitué par la juxtaposition des directions générales :

- 1° de l'Hygiène venant du Ministère de l'Intérieur;
- 2° de la Bienfaisance venant du Ministère de la Justice;
- 3° de l'Education Physique venant du Ministère de l'Instruction Publique.

Depuis lors, les attributions du Département ont été largement étendues. Son nom s'est allongé : il est devenu le Ministère de la Santé Publique et de la Famille. La Famille a évidemment intérêt à ce qu'il y ait une bonne politique de la Santé Publique, mais aussi une bonne politique de l'Instruction Publique, des Travaux Publics, etc.

Pour certains membres, la deuxième Direction Générale, qui est celle de la Médecine Sociale, devrait logiquement comprendre la Direction de l'Assistance Publique. Mais celle-ci a été versée à la troisième Direction Générale. D'où il résulte par exemple, que l'Inspection médicale des Etablissements pour malades mentaux et anormaux relève de la deuxième Direction Générale (Médecine Sociale), tandis que le Service administratif de ces mêmes Etablissements relève — avec toute l'Assistance Publique — de la troisième Direction Générale, séparation qui semble injustifiée.

Un problème, qui devra être examiné ultérieurement, est posé par le prix de la journée d'entretien dans ces Etablissements.

Outre la Direction de l'Assistance Publique, séparée actuellement de la Médecine Sociale, la troisième Direction Générale comporte une deuxième direction, celle du Logement et des Habitations à Bon Marché, qui est assez importante pour constituer à elle seule une direction générale distincte.

Une troisième direction, celle de la « Famille », est rattachée à cette troisième Direction générale. La réforme, si attendue, de la loi sur l'Assistance Publique, donnera certainement lieu à une redistribution administrative.

L'Education physique, les Sports, les Œuvres de plein air constituent une quatrième direction d'administration.

On a vu que l'adjonction récente des « Dommages aux Personnes » venue de la Reconstruction, constitue une cinquième Direction générale.

Il serait intéressant et instructif de rechercher, quelle est la part de chacune de ces directions dans le budget, mais sa présentation actuelle ne facilite pas — c'est le moins qu'on en puisse dire — cette discrimination.

II. — INWENDIGE ORGANISATIE VAN HET DEPARTEMENT.

Het Ministerie van Volksgezondheid kwam in 1936 tot stand door samensmelting van de algemene directies :

- 1° van de Hygiëne, afgescheiden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken;
- 2° van de Weldadigheid, afgescheiden van het Ministerie van Justitie;
- 3° van de Lichamelijke Opvoeding en de Sport, afgescheiden van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

Sindsdien is de bevoegdheid van het Departement zeer verruimd. De naam is langer geworden : het heet nu Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin. Weliswaar heeft het gezin er belang bij dat de volksgezondheid goed wordt verzorgd, maar dit geldt ook voor openbaar onderwijs, openbare werken, enz.

Volgens sommige leden zou de tweede Algemene Directie, die van de Sociale Geneeskunde, logischerwijze de directie van de Openbare Onderstand moeten omvatten. Nochtans werd deze aan de derde Algemene Directie toegevoegd. Daaruit spruit b.v. voort dat de Geneeskundige Inspectie van de inrichtingen voor geesteszieken en abnormalen behoort tot de tweede Algemene Directie (Sociale Geneeskunde), terwijl de administratieve dienst welke diezelfde inrichtingen beheert, samen met de openbare onderstand in zijn geheel, afhangt van de derde Algemene Directie, een scheiding die ongegrond lijkt.

Een probleem dat later ter sprake zal moeten komen is dat van de kostprijs per onderhoudsdag in die inrichtingen.

Benevens de Directie van de Openbare Onderstand (thans van de Sociale Geneeskunde afgescheiden) omvat de derde Algemene Directie een tweede directie, namelijk die van de Huisvesting en de Goedkope Woningen, welke nochtans belangrijk genoeg is om een zelfstandige Algemene Directie te vormen.

Een derde directie, die van het « Gezin » is verbonden aan deze derde Algemene Directie. Komt de langverwachte hervorming van de wet op de Openbare Onderstand tot stand, dan zal ongetwijfeld een nieuwe administratieve indeling volgen.

De vierde Algemene Directie is samengesteld uit de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openluchtwerken.

Zoals bekend, heeft onlangs de toevoeging van de dienst « Schade aan Personen », voordien ressorterend onder Wederopbouw, tot de oprichting van een vijfde Algemene Directie geleid.

Het ware interessant en leerrijk om even na te gaan, wat het aandeel van die verschillende directies in de begroting is, maar de huidige inkleding vergemakkelijkt dit onderscheid zeker niet.

On souhaiterait que les « Œuvres Sociales » rattachées au Département (Ch. II, Art. 21), sous le titre « Subventions de Prévoyance Sociale », fussent coordonnées, en manière telle que les doubles emplois et les cumuls ne puissent se produire, en manière telle aussi qu'elles ne puissent, à la suite de démarches variées, se soustraire aux directives générales venant du Département. Ce fut le cas notamment, en 1953, pour les instructions prescrivant le « blocage du recrutement ».

Si les budgets de l'O.N.E., de l'O.N.A.C., de l'O.N.I.G., n'ont pas donné lieu à observations, il n'en est pas de même de celui de l'O.N.O.V.A.

L'O.N.O.V.A.

(Chapitre II, art. 21, point 3.)

Le fonctionnement de cette œuvre suscite des critiques assez sérieuses, de la part de certains membres.

Il semble que la composition du Conseil d'Administration et le recrutement des assistantes sociales employées par cette Institution doivent être mieux équilibrés.

Plusieurs membres ont émis l'espoir que le Ministre tiendra compte de ces observations.

Aide familiale.

(Chapitre II, art. 21, point 7.)

Crédit prévu au budget de 1953 : 17 millions.

Crédit sollicité au cours de l'exercice 1953 : 27 millions.

Crédit prévu au budget de 1954 : 35.800.000 fr. donc plus du double.

D'autre part, on retrouve à la Section II, chapitre II, art. 22, point 2, un crédit de 2.500.000 francs pour les Centres de formation d'aides familiales.

Il est légitime que des personnes, même aisées, puissent faire appel à l'Aide Familiale dans des conjonctures difficiles, mais il devrait être de règle que ces services soient intégralement payés par les personnes qui sont en situation de le faire.

Tous les membres de la Commission sont d'accord sur la nécessité d'éviter les abus.

Education physique, sports, plaines de jeux.

(Chapitre II, art 21, point 8.)

Le crédit de 23 millions demandé au Budget de 1954 est inférieur de 2 millions au crédit demandé au Budget de 1953.

Het ware wenselijk de « Sociale Werken » die aan het Departement verbonden zijn onder de titel (Hoofdstuk II, art. 21) « Toelagen voor Sociale Voorzorg », zodanig te ordenen, dat cumulatie onmogelijk wordt en dat zij zich niet door allerlei stappen, aan de algemene richtlijnen van het Departement kunnen onttrekken. Dit is namelijk gebeurd in 1953 toen de aanwerving moest worden stopgezet.

Geven de begrotingen van het N.W.K., het N.W.O., het N.W.O.I. geen aanleiding tot opmerkingen, zo is dit niet het geval voor de begroting van het N.W.W.W.B.

Het N.W.W.W.B.

(Hoofdstuk II, art. 21, punt 3.)

Op de werking van deze instelling wordt door sommige leden vrij ernstige critiek gemaakt.

Het schijnt dat er meer evenwicht zou moeten zijn in de samenwerking van de Raad van beheer en in de aanwerving van de maatschappelijke assistenten.

Verscheidene leden spreken de hoop uit dat de Minister met deze opmerkingen rekening zal houden.

Gezinshulp.

(Hoofdstuk II, art. 21, punt 7.)

Op de begroting 1953 uitgetrokken krediet : 17 miljoen.

Tijdens het dienstjaar 1953 aangevraagd krediet : 27 miljoen.

Op de begroting 1954 uitgetrokken krediet : 35.800.000 fr. of meer dan het dubbel van het begrotingskrediet voor 1953.

Voorts is onder Sectie II, Hoofdstuk II, op artikel 22-2, een ander krediet van 2.500.000 frank te vinden voor de Opleidingscentra voor familiale helpsters.

Ook bemiddelde gezinnen moeten in moeilijke omstandigheden een beroep op de dienst Gezinshulp kunnen doen, maar in de regel zouden de prestaties volledig betaald moeten worden door hen die de middelen daartoe bezitten.

Alle Commissieleden zijn het er mede eens dat misbruiken voorkomen moeten worden.

Lichamelijke opvoeding, sport, speelpleinen.

(Hoofdstuk II, art. 21, punt 8.)

Het op de begroting uitgetrokken krediet van 23 miljoen is 2 miljoen lager dan op de begroting 1953.

Le montant des crédits sollicités pour l'exercice 1953 est de 22 millions.

L'emploi de ces crédits donne lieu à diverses questions de la part de plusieurs membres. Le problème est posé. Des explications ont été demandées par certains membres. Ceux-ci, demandent que les règles d'attribution des subsides soient revues, et que le contrôle des présences dans les plaines de jeux soit effectif. Une ventilation devrait être établie pour 1955.

Subside à l'Enseignement Médical Universitaire.

(Chapitre II, art. 21, point 9.)

Crédit prévu au Budget de 1953 . . . 30 millions

Montant des crédits sollicités pour 1953 . 20 millions

Crédit demandé au Budget 1954 . . . 20 millions

Une modification budgétaire a diminué ce poste de 10 millions. Certains membres souhaitent que cette réduction ne soit pas maintenue au budget de 1955.

La Commission rappelle d'autre part que l'objet du crédit est de réduire le montant de la journée d'entretien dans les hôpitaux où s'exerce l'enseignement médical universitaire.

Dès lors les Facultés de Médecine chargées du contrôle ne doivent pas considérer qu'une part de ces crédits peut être attribuée à des dépenses qui normalement sont des dépenses d'enseignement. C'est à 100 p. c. que le subside doit revenir à l'organisation qui gère les hôpitaux universitaires, à charge pour celle-ci d'établir, de commun accord avec la Faculté, le bien-fondé de l'augmentation de ses charges en raison de l'enseignement universitaire.

Fonds commun.

(Entretien des indigents aliénés, etc.).

(Chapitre IV, art. 28, point 5.)

Projet de budget 1953. 740 millions

Montant des crédits sollicités pour
1953 670 millions

Cette réduction de près de 10 p. c. n'est pas une économie réelle.

Les 670 millions suffisent à assurer les paiements pour 1953 du Fonds Commun, mais à la condition de reporter à l'exercice suivant les paiements du

De aanvraagde kredieten voor het dienstjaar 1953 bedroegen 22 miljoen.

Omtrent de aanwending er van hebben verscheidene leden vragen gesteld. Sommige leden hebben ophelderingen gevraagd. Zij wensen dat de regelen voor toekenning van subsidies herzien zouden worden en dat er een werkelijke controle zou worden gehouden op de aanwezigheid op de speelpleinen.

Toelagen voor het geneeskundig universitair onderwijs.

(Hoofdstuk II, art. 21, punt 9.)

Op de begroting 1953 uitgetrokken krediet : 30 miljoen.

Voor 1953 aangevraagde kredieten : 20 miljoen.

Op de begroting 1954 uitgetrokken krediet : 20 miljoen.

Door een begrotingswijziging wordt deze post met 10 miljoen verminderd. Enkele leden wensen dat deze vermindering niet gehandhaafd zou worden op de begroting 1955.

De Commissie herinnert er verder aan dat het krediet bedoeld is om de prijs per dag onderhoud in de hospitalen, waar geneeskundig universitair onderwijs wordt gegeven, te verlagen.

Derhalve moeten de faculteiten der geneeskunde, die met de controle zijn belast, niet menen dat een deel van deze kredieten mag worden aangewend voor uitgaven die normaal als onderwijsuitgaven beschouwd dienen te worden. De toelage moet geheel ten goede komen aan het organisme dat de universitaire hospitalen beheert, mits het, in gemeen. overleg met de faculteit, de gegrondheid bewijst van de kostenverhoging ingevolge het universitair onderwijs.

Gemeen Fonds.

(Onderhoud van behoeftige krankzinnigen, enz.).

(Hoofdstuk IV, art. 28, punt 5).

Begrotingsontwerp 1953 740 miljoen

Bedrag van de aangevraagde kredieten voor 1953 670 miljoen

Deze vermindering met nagenoeg 10 t. h. is geen werkelijke besparing.

De gevraagde 670 miljoen volstaan voor de betalingen van het Gemeen Fonds voor 1953, op voorwaarde echter dat de betalingen van het vierde

quatrième trimestre, d'où nécessité d'un surplus de 50 millions qui porte à 720 millions le crédit inscrit au budget 1954. L'explication (p. 60) annonce au surplus, que les dépenses pour 1954 atteindront 750 millions.

En fait : 1° on épuise les réserves; et 2° on reporte l'excédent nécessaire sur le budget ultérieur.

Le Ministre a annoncé qu'il entre dans ses intentions de ne pas dépasser, pour 1954, 720 millions pour ce poste de son important budget, en raison de la diversité d'interprétation, selon les provinces, de l'étendue des obligations du « Fonds Commun ».

Le Problème du Logement.

(Chapitre IV, art. 28, point 7.)

Ce problème est à l'avant-plan des préoccupations du Ministre et de son Département. Le Fonds National du Logement, voté en 1949 pour une durée de cinq ans, semble devoir être non seulement prorogé mais amélioré. (Proposition n° 39, Chambre, Session extraordinaire de 1954).

La crise, en ce qui concerne les logements à loyer modéré, tant dans les agglomérations des grandes villes que dans les centres industriels, est loin d'être résolue. Il y a donc lieu de mettre à la disposition de la S.N.H.B.M., les moyens nécessaires pour qu'elle puisse accomplir sa mission.

De plus, il y a lieu de continuer à encourager la Petite Propriété Terrienne.

En ce qui concerne les maisons construites en application de la loi de 1948 en vue d'encourager l'initiative privée, on trouvera dans le présent rapport une documentation fournie par le Département et donnant les indications jusqu'à la fin de l'année 1953 et pour le début de 1954.

A. — Primes individuelles à la construction.

I. — Crédits primes année par année.

1948	190.000.000 francs
1949	250.000.000 »
1950	825.000.000 »
1951	400.000.000 »
1952	350.000.000 »
1953	425.000.000 »
1954	560.000.000 »

kwartaal worden overgedragen naar het volgende dienstjaar, waarvoor nog 50 miljoen is vereist, zodat de op de begroting 1954 uitgetrokken som ten slotte 720 miljoen zal belopen. Bovendien kondigt de toelichting (blz. 60) aan dat de uitgaven voor 1954, 750 miljoen zullen bedragen.

In feite : 1° put men de reserves uit, en 2° wordt het vereiste overschot op de volgende begroting overgedragen.

De Minister heeft medegedeeld dat het in zijn bedoeling ligt om voor 1954 op deze belangrijke post van de begroting niet meer uit te trekken dan 720 miljoen frank, omdat de omvang van de verplichtingen van het « Gemeen Fonds » volgens de provincies verschillend worden geïnterpreteerd.

Huisvesting.

(Hoofdstuk IV, art. 28, punt 7.)

Het huisvestingsprobleem is een van de eerste zorgen van de Minister en van het Departement. Blijkbaar zal het Nationaal Huisvestingsfonds, dat in 1949 voor vijf jaar werd goedgekeurd, niet alleen verlengd, maar ook verbeterd worden (Voorstel n° 39, Kamer, Buitengewone Zitting 1954).

De woningnood, vooral voor kleinere huurders, is zowel in de grote steden als in de industrie-centra op verre na niet opgelost. De Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen zou dus de nodige middelen moeten verkrijgen om haar opdracht te volbrengen.

Bovendien behoort de Kleine Landeigendom ook verder aangemoedigd te worden.

Wat de woningen betreft, welke met toepassing van de wet van 1948 tot aanmoediging van het *privaat initiatief* zijn gebouwd, treft men hieronder een documentatie aan van het Departement van Volksgezondheid, die inlichtingen verstrekt tot einde 1953 en voor het begin van 1954 :

A. — Individuele bouwpremiiën.

I. — Premiekredieten per jaar.

1948	190.000.000 frank
1949	250.000.000 »
1950	825.000.000 »
1951	400.000.000 »
1952	350.000.000 »
1953	425.000.000 »
1954	560.000.000 »

II. — *Primes attribuées et liquidées, construction et achat, année par année.*

Primes attribuées			Primes liquidées	
Année	Construc- tion	Achat	Construc- tion	Achat
1948	725	24	200	—
1949	17.358	1.036	12.200	166
1950	23.667	1.917	19.500	775
1951	14.127	1.320	17.200	1.152
1952	15.238	1.410	14.900	1.402
1953	18.667	1.943	15.800	1.056
1 ^{er} trim. 1954	4.488	623	4.500	604

II. — *Per jaar toegekende en uitgekeerde premien voor de bouw en de aankoop.*

Toegékende premien			Uitgekeerde premien	
Jaar	Bouw	Aan- koop	Bouw	Aan- koop
1948	725	24	200	—
1949	17.358	1.036	12.200	166
1950	23.667	1.917	19.500	775
1951	14.127	1.320	17.200	1.152
1952	15.238	1.410	14.900	1.402
1953	18.667	1.943	15.800	1.056
1 ^{ste} kwart. 1954	4.488	623	4.500	604

III. — *Distribution des primes par province.*III. — *Verdeling van de premien per provincie.*

PROVINCES — PROVINCIEËN	1948-1949	1950	1951	1952	1953	Totaux — Totalen
Anvers. — <i>Antwerpen</i>	3.199	4.052	2.267	2.699	3.538	15.755
Brabant. — <i>Brabant</i>	4.104	5.261	2.936	3.156	3.789	19.246
Flandre Occidentale. — <i>West-Vlaanderen</i> .	2.163	2.293	1.818	1.835	2.163	10.272
Flandre Orientale. — <i>Oost-Vlaanderen</i> .	2.289	3.696	2.387	2.308	3.115	13.795
Hainaut. — <i>Henegouwen</i>	953	1.658	926	1.025	1.203	5.765
Liège. — <i>Luik</i>	1.977	2.431	1.437	1.362	1.561	8.768
Limbourg. — <i>Limburg</i>	2.461	3.071	1.655	2.202	2.467	11.856
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i>	439	597	359	365	395	2.155
Namur. — <i>Namen</i>	498	608	342	286	436	2.170
Royaume. — <i>Het Rijk</i>	18.083	23.667	14.127	15.238	18.667	89.782

IV. — Sur le plan professionnel ces chiffres se décomposent comme suit :

IV. — Volgens de beroepen vallen deze cijfers uiteen als volgt :

	1948-1949	1950	1951	1952	1953	Totaux — Totalen
Ouvriers. — <i>Werklieden</i>	8.470	11.212	7.093	7.755	9.746	44.276
Mineurs. — <i>Mijnwerkers</i>	1.053	1.453	682	930	1.113	5.231
Employés. — <i>Bedienden</i>	3.703	4.758	2.747	2.896	3.642	17.746
Agents Services publics. — <i>Ambtenaren</i>	3.236	3.762	2.307	2.260	2.546	14.111
Militaires. — <i>Militairen</i>	453	510	289	268	401	1.921
Travailleurs indépendants. — <i>Zelfstand. arbeiders</i>	852	1.396	641	714	807	4.410
Pensionnés. — <i>Gepensionneerden</i> . . .	106	168	99	107	105	585
Sans profession. — <i>Zonder beroep</i> . .	210	408	269	308	307	1.502
Totaux. — Totalen.	18.083	23.667	14.127	15.238	18.667	89.782

V. — Primes à l'achat. — Distribution par profession et par province.

V. — Aankooppremiën. — Verdeling volgens de beroepen en de provincies.

Jusqu'à la fin 1953. Tot einde 1953.	Ouvr. — <i>Werkl.</i>	Min. — <i>Mijnw.</i>	Empl. — <i>Bed.</i>	Ag. s. p. — <i>Ambt.</i>	Milit. — <i>Milit.</i>	Trav.ind. — <i>Zelfst.</i>	Pens. — <i>Gepens.</i>	S. prof. — <i>Z. ber.</i>	N. I. —	Total — <i>Totaal</i>
Anvers. — <i>Antwerpen</i> . .	1.005	22	293	289	53	36	2	27	20	1.747
Brabant. — <i>Brabant</i> . . .	586	7	418	315	45	31	6	15	—	1.423
Flandre Occidentale. <i>West-Vlaanderen</i>	760	6	123	124	14	22	3	14	1	1.067
Flandre Orientale. <i>Oost-Vlaanderen</i>	530	10	163	187	26	22	4	11	1	954
Hainaut. — <i>Henegouwen</i> . .	276	78	126	116	13	3	11	8	—	631
Liège. — <i>Luik</i>	466	27	206	179	29	13	7	12	—	939
Limbourg. — <i>Limburg</i> . .	144	231	88	75	13	11	9	5	—	576
Luxembourg. — <i>Luxemburg</i> .	52	—	12	36	5	1	—	2	—	108
Namur. — <i>Namen</i>	61	7	28	78	21	4	2	4	—	205
Royaume. — <i>Het Rijk</i> . .	3.880	388	1.457	1.399	219	143	44	98	22	7.650

Note : Voir, en annexe, le détail, année par année, de ce tableau, ainsi que le tableau des opérations de prêt de la S.N. P.P.T.

Nota : Zie in de bijlagen de detaillering per jaar van deze tabel, zomede de tabel van de leningen van de N. M. K. L.

B. — Société Nationale des Habitations à bon marché.

(Nombre d'adjudications approuvées année par année. — Ce chiffre correspond au nombre d'habitations mises en construction en cours d'année.)

1948	294 logements
1949	6.374 »
1950	7.049 »
1951	2.516 »
1952	7.378 »
1953	8.248 »

C. — Habitations construites à l'intervention de la Société Nationale de la Petite Propriété terrienne.

1948	334 logements
1949	2.874 »
1950	2.632 »
1951	2.014 »
1952	1.902 »
1953	1.604 »

La Commission a constaté que le crédit de 460 millions prévu (Chapitre IV, point 7, *poste* 1) au budget de 1953 a constitué une sous-évaluation budgétaire évidente, puisque le Département a à faire face actuellement non pas aux 11.000 primes prévues, mais à 18.000 primes pour 1953, soit 50 p. c. en plus. A cette charge s'ajoute l'arriéré fin 1952.

Le Gouvernement précédent a déposé un amendement (Sénat 218) augmentant de 100 millions le crédit de 460 millions prévu. Il est probable que parmi les amendements du Gouvernement actuel figurera, pour ce poste un accroissement de crédit de l'ordre de 229 millions, si bien que les primes De Taeye auront coûté à la Belgique, pour 1953, non pas 460 millions mais près de 800 millions.

Plusieurs membres de la Commission ont souligné l'insuffisance des crédits par rapport aux engagements pris.

La Commission exprime le vœu que, désormais, les critères prévus et nécessaires soient strictement et correctement observés.

Plusieurs membres font remarquer que certaines régions ont bénéficié de l'attribution de primes plus largement que d'autres.

Un membre a demandé un tableau de la distribution, non pas géographique, mais sociale, des primes.

Le Département a donné des statistiques. Il n'a pu les établir que sur la base des professions déclarées par les bénéficiaires. Si certains, qui se sont qualifiés d'« ouvriers », de « garagistes », etc., occupaient en réalité des situations sociales leur assurant de gros revenus professionnels, ils auraient dû être exclus du bénéfice des primes qui, dit la loi, « doit

B. — Nationale Maatschappij voor Goedkope Woningen.

(Aantal goedgekeurde aanbestedingen per jaar. — Dit cijfer stemt overeen met het aantal woningen waarvan de bouw in de loop van het jaar is aangevangen.)

1948	294 woningen
1949	6.374 »
1950	7.049 »
1951	2.516 »
1952	7.378 »
1953	8.248 »

C. — Woningen gebouwd door bemiddeling van de Nationale Maatschappij voor de Kleine Landeigendom.

1948	334 woningen
1949	2.874 »
1950	2.632 »
1951	2.014 »
1952	1.902 »
1953	1.604 »

De Commissie heeft vastgesteld dat het krediet van 460 miljoen, opgenomen in Hoofdstuk IV, Punt 7, *Post* 1, klaarblijkelijk beneden de werkelijkheid blijft, vermits het Departement thans niet alleen voor de 11.000 voorziene premieën moet instaan, maar ook voor 18.000 premieën over 1953, d. i. 50 t. h. meer. Daarbij komt de achterstand op het einde van 1952.

De vorige Regering heeft een amendement ingediend (Senaat 218) tot verhoging van het krediet van 460 miljoen met 100 miljoen. Waarschijnlijk zal voor deze post in de amendementen van de huidige Regering een kredietverhoging ten belope van 229 miljoen voorkomen, zodat de premieën De Taeye voor 1953 België niet 460, maar ongeveer 800 miljoen zullen kosten.

Verscheidene leden van de Commissie onderstreepten dat de kredieten ontoereikend waren om de aangegane verbintenissen na te komen.

De Commissie spreekt de wens uit dat de vereiste criteria voortaan strikt zouden worden in acht genomen.

Verscheidene leden merken op dat sommige streken een ruimer aandeel hadden in de premieën dan andere.

Een lid verzocht om een tabel, niet van de aardrijkskundige, maar van de sociale indeling van de premieën.

Het Departement heeft de statistische gegevens verstrekt doch heeft deze slechts kunnen overmaken op grond van de aangegeven beroepen. Sommigen, die zich als « arbeiders », « garagehouders », enz. hebben doen doorgaan, doch in werkelijkheid een beroep uitoefenden dat hun grote inkomsten verschafte, hadden geen premie mogen

évidemment resté réservé aux demandeurs de condition modeste ». Ce vœu de la loi n'est-il pas en contradiction avec le fait qu'elle ne subordonne pas l'octroi de la prime à une enquête sur les ressources ? On se contente d'une déclaration du cadastre attestant que le ménage en cause ne possède pas d'autre propriété immobilière.

L'arrêté royal du 17 mars 1954 introduit la notion de « personne peu aisée » pour la Société Nationale des Habitations à Bon Marché.

Pourquoi cette notion ne serait-elle pas appliquée aussi pour l'octroi de primes individuelles ?

La question se pose de savoir, si les modalités d'octroi et de réglementation ne doivent pas être revues. La Commission souhaite :

une exacte revision, faite sans parti-pris, des cas douteux;

et l'application des mesures de contrôle, et éventuellement de sanction, prévues par la loi du 29 mai 1948.

III. — POLITIQUE GENERALE DU DEPARTEMENT.

La Commission compte sur la vigilance du Ministre pour surveiller, dans tous les domaines, l'évolution de l'exécution du budget de 1954, mais c'est surtout à l'occasion du budget de 1955 que la politique générale du Département pourra être définie.

Une politique de la Santé Publique doit s'attacher à résoudre :

1° *Le Problème du Logement :*

L'inventaire des besoins doit être mis au point.

La construction doit tenir compte non seulement des indications démographiques mais aussi des données économiques.

La lutte contre les taudis constitue un problème particulier, qui devra sans doute faire l'objet d'une dotation distincte.

2° *Le Problème hospitalier :*

Un crédit de 150 millions figure au budget pour l'amélioration de l'armement hospitalier, mais ce qu'il faut surtout, c'est coordonner ce qui existe et rationaliser l'équipement hospitalier du pays;

3° *Extension des distributions d'eau :*

L'eau doit être un Service public. La nappe aquifère étant forcément limitée, il convient de faire d'abord un inventaire de ce qui existe. A ce jour,

ontvangen, omdat deze volgens de wet, natuurlijk « aan de aanvragers met bescheiden bestaansmiddelen dienen voorbehouden ». Is die beschikking van de wet niet in strijd met het feit dat ze de toekenning van een premie niet ondergeschikt maakt aan een onderzoek naar de bestaansmiddelen ? Er wordt genoeg genomen met een verklaring van het kadaster, waaruit blijkt dat het betrokken gezin geen ander onroerend goed bezit.

Het koninklijk besluit van 17 Maart 1954 voert het begrip « weinig gegoede persoon » in voor de N.M.G.W.W.

Waarom zou dit begrip ook niet toegepast worden voor het verlenen van individuele premies ?

De vraag rijst of de toekennings- en reglementeringsmodaliteiten niet herzien moeten worden. De Commissie wenst :

dat de twijfelachtige gevallen zonder vooringenomenheid herzien zouden worden;

de controlemaatregelen en eventueel de sancties bepaald bij de wet van 29 Mei 1948 uitgevoerd zouden worden.

III. — ALGEMENE POLITIEK VAN HET DEPARTEMENT.

De Commissie rekent er op dat de Minister de uitvoering van de begroting voor 1954, op alle gebied, van dichtbij zal volgen, maar de algemene politiek van het Departement zal eerst naar aanleiding van de begroting voor 1955 bepaald kunnen worden.

Volksgezondheid moet de oplossing nastreven van:

1° *Het woningvraagstuk.*

Er moet een nauwkeurige inventaris van de behoeften worden opgemaakt.

Bij het bouwen moet niet alleen met de demografische, maar ook met economische gegevens rekening worden gehouden.

De krottenbestrijding is een speciaal vraagstuk, waarvoor een afzonderlijke dotatie nodig is.

2° *Het hospitaalvraagstuk.*

Op de begroting is een krediet van 150 miljoen uitgetrokken voor de verbetering van de uitrusting der ziekenhuizen, maar de eerste eis is dat het bestaande geordend en de hospitaalluitrusting van het land gerationaliseerd wordt.

3° *Uitbreiding van de watervoorziening.*

De watervoorziening moet een openbare dienst zijn. Aangezien het grondwater noodzakelijk beperkt is, moet eerst een inventaris worden opgemaakt

la coordination est toujours insuffisante. Les cap-
tages et les conduites doivent faire l'objet d'un plan
d'ensemble, en évitant le gaspillage de capital et
le gaspillage d'eau que produit l'insuffisance de
coordination.

4° *La Réforme de l'Assistance Publique* doit être
réalisée, en fonction de l'évolution des problèmes
sociaux.

Le budget a été adopté par 8 voix contre 5.
(Il n'y a pas eu d'abstentions).

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

La Présidente,
G. CISELET.

Le Rapporteur,
JEANNE-ÉMILE VANDERVELDE.

van wat voorhanden is. Tot heden toe is er onvol-
doende coördinatie. Met betrekking tot de water-
winning en de waterleidingen zou een algemeen
plan moeten worden opgemaakt, ter voorkoming
van verspilling van kapitaal en water, die door de
onvoldoende coördinatie in de hand wordt gewerkt.

4° *Hervorming van de Openbare Onderstand* : moet
tot stand komen in functie van het verloop van
de maatschappelijke problemen.

De begroting is met 8 tegen 5 stemmen aan-
genomen. (Er waren geen onthoudingen).

Dit verslag is eenstemmig goedgekeurd.

De Voorzitster,
G. CISELET.

De Verslaggeefster,
JEANNE-ÉMILE VANDERVELDE.

ANNEXE — BIJLAGE

Primes à l'achat. — Aankooppremiën.

Répartition des bénéficiaires par profession et par province.
 Indeling van de begunstigten volgens beroepen en provinciën.

Exercice 1948-1949. Dienstjaar 1948-1949.	Ouvr. Werkl.	Min. Mijnw.	Empl. Bed.	Ag. s. p. Ambt.	Milit. Milit.	Trav.ind. Zelfst.	Pens. Gepens.	S. prof. Z. ber.	N. I. N. G.	Total. Totaal
Anvers. — Antwerpen . . .	244	2	37	59	1	6	—	9	20	378
Brabant. — Brabant . . .	75	3	15	25	1	3	1	1	—	124
Flandre Occidentale. West-Vlaanderen	99	—	15	26	2	3	1	—	—	146
Flandre Orientale. Oost-Vlaanderen	71	1	15	17	2	3	1	1	1	112
Hainaut. — Henegouwen . .	38	29	6	18	2	—	4	—	—	97
Liège. — Luik	25	1	8	10	3	1	—	1	—	49
Limbourg. — Limburg . . .	9	32	34	22	1	2	—	2	—	102
Luxembourg. — Luxemburg .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Namur. — Namen	9	1	14	15	8	3	—	2	—	52
Royaume. — Het Rijk . . .	571	69	144	192	20	21	7	15	21	1.060

Primes à l'achat. — Aankooppremiën.

Répartition des bénéficiaires par profession et par province.
 Indeling van de begunstigten volgens beroepen en provinciën.

Exercice 1950. Dienstjaar 1950.	Ouvr. Werkl.	Min. Mijnw.	Empl. Bed.	Ag. s. p. Ambt.	Milit. Milit.	Trav.ind. Zelfst.	Pens. Gepens.	S. prof. Z. ber.	N. I. N. G.	Total. Totaal
Anvers. — Antwerpen . . .	184	10	51	74	10	15	1	2	—	347
Brabant. — Brabant	121	—	92	85	10	6	1	5	—	320
Flandre Occidentale. West-Vlaanderen	178	2	43	30	5	9	—	2	1	270
Flandre Orientale. Oost-Vlaanderen	175	3	52	70	6	8	1	2	—	317
Hainaut. — Henegouwen . .	70	19	53	35	6	2	1	1	—	187
Liège. — Luik	123	3	73	56	14	5	—	1	—	275
Limbourg. — Limburg . . .	26	63	19	16	3	4	2	1	—	134
Luxembourg. — Luxemburg .	13	—	2	4	1	—	—	1	—	21
Namur. — Namen	12	—	5	20	5	1	—	2	—	46
Royaume. — Het Rijk . . .	902	101	390	390	60	50	6	17	1	1.917

Primes à l'achat. — Aankooppremiën.

Répartition des bénéficiaires par profession et par province.
Indeling van de begunstigden volgens beroepen en provinciën.

Exercice 1951. — Dienstjaar 1951	Ouvr. — Werkl.	Min. — Mijnw.	Empl. — Bed.	Ag. s. p. — Ambt.	Milit. — Milit.	Trav.ind. — Zelfst.	Pens. — Gepens.	S. prof. — Z. ber.	N. I. — N. G.	Total. — Totaal
Anvers. — Antwerpen . . .	195	3	51	37	8	1	—	6	—	301
Brabant. — Brabant . . .	108	1	82	45	8	10	—	3	—	257
Flandre Occidentale. West-Vlaanderen	144	2	14	14	1	2	—	5	—	182
Flandre Orientale. Oost-Vlaanderen	80	1	33	17	3	5	1	2	—	142
Hainaut. — Henegouwen . .	46	6	27	20	2	—	2	2	—	105
Liège. — Luik	87	4	34	34	2	4	—	6	—	171
Limbourg. — Limburg . . .	39	43	10	7	3	2	3	—	—	107
Luxembourg. — Luxemburg .	10	—	3	6	—	1	—	1	—	21
Namur. — Namen	10	—	3	19	2	—	—	—	—	34
Royaume. — Het Rijk . . .	719	60	257	199	29	25	6	25	—	1.320

Primes à l'achat. — Aankooppremiën

Répartition des bénéficiaires par profession et par province.
Indeling van de begunstigden volgens beroepen en provinciën.

Exercice 1952. — Dienstjaar 1952	Ouvr. — Werkl.	Min. — Mijnw.	Empl. — Bed.	Ag. s. p. — Ambt.	Milit. — Milit.	Trav.ind. — Zelfst.	Pens. — Gepens.	S. prof. — Z. ber.	N. I. — N. G.	Total. — Totaal
Anvers. — Antwerpen . . .	177	3	65	67	15	8	1	3	—	339
Brabant. — Brabant	123	1	136	86	17	6	—	2	—	371
Flandre Occidentale. West-Vlaanderen	133	—	16	21	2	6	—	3	—	181
Flandre Orientale. Oost-Vlaanderen	110	3	31	42	8	2	1	4	—	201
Hainaut. — Henegouwen . .	54	5	14	11	—	—	2	3	—	89
Liège. — Luik	43	8	16	25	1	—	5	1	—	99
Limbourg. — Limburg . . .	32	29	5	11	2	2	2	1	—	84
Luxembourg. — Luxemburg .	11	—	2	8	1	—	—	—	—	22
Namur. — Namen	13	2	3	6	—	—	—	—	—	24
Royaume. — Koninkrijk . .	696	51	288	277	46	24	11	17	—	1.410

Primes à l'achat. — Aankooppremiën.

*Répartition des bénéficiaires par profession et par provinces.
Indeling van de begunstigden volgens beroepen en provinciën.*

Exercice 1953. Dienstjaar 1953	Ouvr. Werkl.	Min. Mijnw.	Empl. Bed.	Ag. s. p. Ambt.	Milit. Milit.	Trav.ind. Zelfst.	Pens. Gepens.	S. prof. Z. ber.	N. I. N. G.	Total. Totaal
Anvers. — Antwerpen . . .	205	4	89	52	19	6	—	7	—	382
Brabant. — Brabant . . .	159	2	93	74	9	6	4	4	—	351
Flandre Occidentale. West-Vlaanderen	206	2	35	33	4	2	2	4	1	289
Flandre Orientale. Oost-Vlaanderen	94	2	32	41	7	4	—	2	—	182
Hainaut. — Henegouwen . .	68	19	26	32	3	1	2	2	—	153
Liège. — Luik	188	11	75	54	9	3	2	3	—	345
Limbourg. — Limburg . . .	38	64	20	19	4	1	2	1	—	149
Luxembourg. — Luxemburg .	18	—	5	18	3	—	—	—	—	44
Namur. — Namen	17	3	3	18	6	—	2	—	—	49
Royaume. — Het Rijk . . .	993	107	378	341	64	23	14	23	1	1.944

Opérations de Prêt de la Société Nationale de la Petite Propriété Terrienne.

Leningen van de Nationale Maatschappij van de Kleine Landeigendom.

	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953
	Montant — Bedrag	Montant — Bedrag	Montant — Bedrag	Montant — Bedrag	Montant — Bedrag	Montant — Bedrag	Montant — Bedrag	Montant — Bedrag
	179	418	1.134	2.899	2.632	2.014	1.902	1.604
	17,374.709	49.730.115	157.002.406	447.859.596	450.631.605	362.564.215	345.052.319	305.973.016
	92	126	205	262	150	130	118	193
	7.135.828	12.226.848	23.165.416	32.956.344	21.396.718	17.845.813	15.517.957	30.791.590
	742	565	86	140	107	150	306	180
	64.075.605	59.143.672	9.111.034	14.878.587	16.219.868	22.026.110	40.572.900	30.838.303
	1.013	1.109	1.425	3.301	2.889	2.294	2.326	1.977
	88.586.142	121.400.635	189.278.556	495.694.527	488.248.191	402.436.138	401.143.176	367.602.909

(15)

TOTAL GENERAL. — ALGEMEEN TOTAAL

1946 à / tot 1953

	Nombre — Aantal	Montant — Bedrag
Constructions. — <i>Bouw</i>	12.782	2.136.187.981
Assainissements. — <i>Sanering</i>	1.276	161.036.214
Achats. — <i>Aankoop</i>	2.276	256.866.079
	16.334	2.554.090.274